

ARMAND DE FLUVIÀ I ESCORSA

Núria RASPALL i ROVIROSA

Moltes felicitats en un dia tan fonamental en la vida de cadascú de nosaltres.

A partir de l'any que vaig complir-ne trenta, cada vegada que canviava la desena em semblava que en feia deu de cop, però també em vaig adonar que aquest efecte només el tenia quan variava la xifra del davant; per tant, no em va generar cap mena de trauma.

Més d'una vegada he pensat qui i on em van parlar de vostè per primera vegada. Vaig iniciar-me en la genealogia a la primavera del 2007, i ja feia temps que sabia que, no solament era un bon genealogista, sinó que era «el genealogista» per excel·lència del nostre país.

La primera vegada que vaig anar a l'Arxiu Diocesà de Barcelona per consultar els arxius parroquials de Sant Quintí de Mediona, d'on provenen els meus avantpassats Raspall/Respall, vaig conèixer la Sra. Saperas, una usuària habitual d'aquest Arxiu, que, en veure la recerca que tot just acabava d'iniciar, em va donar una sèrie d'indicacions i em va aconsellar que comprés el llibre *A la recerca dels avantpassats: Manual de Genealogia*, d'Armand de Fluvià i Escorsa, ja que em marcarien una sèrie de pautes a seguir que m'ajudarien a orientar els passos que hauria de fer a partir d'aquell moment. Dit i fet, i així va ser.

El vaig llegir de principi a fi amb força interès, no ja perquè indiqués quin tipus d'arxius calia consultar i la tipologia de documents que hi trobaria, sinó perquè m'estava oferint la perspectiva d'un món molt diferent del que habitualment estem acostumats, i vaig començar a entreveure que, malgrat la llunyania del temps, tot està interconnectat. Una de les primeres coses que vaig aprendre va ser a considerar i

valorar la relativitat del temps, sobretot a mesura que la recerca m'anava allunyant del present.

Com que els progressos seguien a bon ritme, vaig començar a comentar-ho amb els companys del despatx, fins que un dia, esmorçant amb un d'ells, em va donar una pàgina de *La Vanguardia* on li feien una entrevista, i d'entre les frases que vostè va dir n'hi havia una que estava ressaltada al marge i que es referia al fet que considerava que tothom hauria de fer el seu arbre genealògic. En llegir-la en veu alta, el meu company va dir: «—Veus?, tu també ho dius». En aquell moment vaig pensar: «Ja tinc alguna cosa en comú amb el senyor Fluvià. Això promet».

La meva recerca va anar prosperant, i aquest entusiasme em va dur a intentar escriure un llibre sobre el meu segon cognom, el Roviroso, ja que era del que havia aconseguit trobar més documentació. Va sortir publicat el maig de 2013 i se'n van fer cinc presentacions en aquelles poblacions per on havia passat la meva branca. Va ser aleshores quan, empesa per una gran satisfacció barrejada amb una bona dosi d'eufòria augmentada per l'interès i la bona acollida que va despertar el llibre, vaig intentar posar-me en contacte amb vostè. Vaig localitzar la seva adreça de correu i a la tardor d'aquell any n'hi vaig enviar un missatge, el qual més que un correu el podríem qualificar d'epistolari que finalitzava expressant-li el desig de poder lliurar-li un exemplar en mà; desig que es va acabar convertint en realitat.

La seva resposta va ser ràpida i precisa, acompanyada del seu telèfon amb la indicació que li truqués a partir de les quatre de la tarda. En aquell moment, jo estava treballant a la Diputació de Barcelona, a l'edifici de Can Serra de la rambla de Catalunya, ben a prop del seu domicili. Quan vaig arribar a casa, vaig preparar el dinar i recordo que, abans de menjar-me la fruita i pendent del rellotge, li vaig trucar. Em va dir si ens podíem veure cap a les cinc, i, naturalment, sense pensar-ho dues vegades, li vaig dir que sí.

Vaig deixar la fruita sense tocar i els plats a punt per rentar-los a la tornada. Vaig agafar un exemplar del llibre, li vaig dedicar i el vaig posar dins d'una bossa que havia preparat per a l'ocasió, que duia una espiga natural, símbol que vaig escollir en al·legoria a l'ofici de pagès i de moliners dels Roviroso.

Recordo com si fos ara la rebuda que em va dedicar: amable i ben cordial. Va fullejar el llibre i el vàrem anar comentant. De fet, això em va permetre fer-li una presentació de manera íntima i personal, que em feia sentir molt honorada i un xic intimidada per estar davant de l'expert més reconegut en genealogia, no solament del nostre país sinó també a nivell internacional.

A mesura que vaig veure l'interès que mostrava pel que li explicava, i la senzillesa de tracte que em demostrava, va permetre que anés relaxant-me, cosa que va afavorir que pogués deixar-me anar. Aquesta va ser, en resum, la manera com ens vam conèixer, i, a partir d'aquell moment, ni jo he deixat de fer recerca familiar ni tampoc d'estar en contacte amb vostè i la institució que va crear i dirigeix, a través de la qual procuren instruir aquelles persones que potser feia temps que sentien curiositat per conèixer els seus orígens, o simplement, que un dia se'ls va desvetllar la necessitat de capbussar-se en els arxius per investigar d'on procedien, intentant buscar la llum allà on només hi troben foscor.

Pels comentaris que han fet algunes persones encarregades dels arxius, sembla que, des de fa un temps, ha anat creixent un interès general per intentar saber d'on venim i quins eren els noms complets dels nostres avis, malgrat que ens haguem de conformar a no poder tenir una imatge gràfica de com eren. Aquesta part hem de deixar-la a la imaginació de cadascú que, moltes vegades, resulta millor que la realitat perquè tenim una predisposició innata a idealitzar.

Aquest interès creixent a buscar les nostres arrels fa que, cada cop més, les persones vagin entrant en el camp de la genealogia i vagin seguint una ruta que els porta no solament a estar en contacte directe amb els documents originals dels arxius, sinó també a haver d'informar-se'n a través dels llibres especialitzats, i, evidentment, acabem trobant part de les respostes que busquem en els seus escrits. Totes aquestes recerques no fan més que eixamplar aquesta visió més o menys limitada que acostumem a tenir de les coses, en general, i ens porten a una comprensió més profunda que la que teníem fins aquell moment, és a dir, a un enriquiment personal.

La recerca a la qual s'ha dedicat al llarg de tots aquests anys és molt valuosa; això ningú ho pot qüestionar. Si bé certes parts d'aquesta

disciplina, com pot ser la nobiliària i l'heràldica, abasten un sector molt reduït i elitista de la població, la base i l'essència d'aquesta recerca és la «persona» perquè els títols hi són afegits. El que vostè ha estat documentant és, al meu parer, la part més difícil i complicada, aquella per a la qual es necessiten no tan sols uns bons coneixements, sinó una gran capacitat personal, qualitat que està reservada, només, a uns pocs privilegiats; i això, des del meu punt de vista, ha acabat convertint-lo en mestre de mestres. No és un afalac, ho veig com una realitat.

Aquesta és la sincera visió que tinc de vostè, i encara que m'imagino que ho haurà sentit moltes altres vegades, és una opinió i un sentir dit des de l'honestedat. Al llarg de la nostra vida ens creuem amb moltes persones, però són escasses les que ens inspiren poder tenir aquest reconeixement.

Amb tot el meu afecte més sincer.